

Adventní dopis bratra patriarchy

„Sláva tomu, který má moc upevnit vás ve víře podle mého evangelia a podle zvěsti Ježíše Krista: v ní je odhaleno tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno, nyní je však zjeveno prorockými Písmy a z příkazu věčného Boha stalo se známým mezi všemi národy, aby je poslušně přijali vírou. Jedinému moudrému Bohu buď skrze Ježíše Krista sláva na věky věků. Amen.“

Římanům 16,25

Sestry a bratři,

zdravím vás v adventní době, která nám čtyřmi postupně rozsvěcovanými svícemi oznamuje blízkost Vánoc, blízkost světla v Ježíši Kristu.

V tomto duchovním ztišení a zastavení v časové blízkosti Vánoc bych se chtěl spolu s vámi zamýšlet nad čtením pro čtvrtou adventní neděli lekcionáře řady B, které je z Listu Římanům ze 16. kapitoly. Jedná se o oslavné zakončení celého dopisu, který apoštol Pavel – svědek evangelia – adresoval křesťanům do Říma – centra tehdejšího starověkého světa.

Ústředním motivem oslavného zpěvu je tajemství (řec. mysterion). Pavel hovoří o tajemství, které bylo po celou dobu trvání lidských dějin dosud skryto, o „tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno.“ K vánočním svátkům můžeme přistupovat velmi povrchně. Můžeme se soustředit na vnější věci, aniž bychom pronikli do hloubky a smyslu Vánoc. Můžeme se nechat strhnout nervozitou, neklidem, uspěchaností tohoto času před koncem občanského roku. Jakoby množstvím vánoční tematiky, která k nám přichází ze všech stran, bylo zastřeno to podstatné. A tím je tajemství. Přesto pro nás věřící mají být právě Vánoce příležitostí uvědomovat si tento horizont tajemství, zakusit je a prožívat. Nás lidi přitahuje určité tajemno, něco, co je neznámé, nepoznané, utajené a skryté. Ale když to poznáme – nebo si myslíme, že už to známe – pak to ztrácí pro nás význam a začne nás zajímat zase něco jiného.

Tajemství, o kterém mluví apoštol Pavel, je Boží blízkost nám lidem v Ježíši Kristu. To je tajemství všech tajemství. Vánoční příběh je naplněn tajuplností a záhadností. Vystupují v něm postavy z nebeského světa – andělé, kteří oznamují Kristovo narození. Matkou narozeného dítěte Ježíše je zcela mladičká dívka Marie. Pastýři dokážou Ježíše nalézt a poznat ho, a právě tak mudrci z východní země vedeni záhadnou hvězdou. Vánoční příběhy provází a bude provázet řada jednotlivých tajemství, která odkazují k tomu tajemství největšímu – k Bohu a jeho záměrům.

Apoštol Pavel říká, že se k tomuto tajemství přibližujeme prostřednictvím Písma, které má prorocký charakter. „Nyní je zjeveno prorockými Písmy“. V adventním čase se čtou slova biblických proroků. Zaznívají slova o obnově zaniklého Davidova království, o jeho novém potomku, který bude vládnout na věky, o narození Mesiáše mladičké židovské dívky (Iz 7,14). Tyto výpovědi proroků dostávají v Ježíši Kristu nový smysl a obsah, neboť jsou v něm naplněny. To je zcela nové poselství, pravé a jedinečné radostné evangelium. V něm se toto tajemství stává něčím odkrývaným, nevyslovitelné je vysloveno, nepoznatelné poznáváno a neviditelné se stává viditelným.

Pavel v celém svém Listě Římanům i celým svým misijním působením dokládá, že toto poselství není určeno jen někomu, ale je pro všechny národy. „Stalo se známým mezi všemi národy, aby je poslušně přijali (lidé) vírou.“ „Poslušná víra“ či „důvěřivá poslušnost“ je charakteristickým výrazem pro apoštola Pavla (srov. Ř 1,5). Ten, kdo věří, má být také tím, kdo poslouchá. A ten, kdo naslouchá slovu evangelia, má být tím, kdo odevzdaně důvěřuje. Důvěra je poslušností vůči Bohu.

Maria prokázala právě tuto pravou víru i poslušnost, když řekla: „Staň se mi podle tvého slova“ (L 1,38). Ona přijala vánoční tajemství zcela jedinečným způsobem.

Jak se k tomuto vánočnímu tajemství stavíme my?

Ať advent a Vánoce pro nás nejsou jen vnějškovým koloritem této doby, ale cestou k tajemství, do kterého můžeme více nahlédnout duchovním zrakem. Ať evangelium přináší posílení víry a radost z blízkosti Boha v Ježíši nám i mnohým.

S přáním pokoje

Tomáš Butta
patriarcha Církve československé husitské